

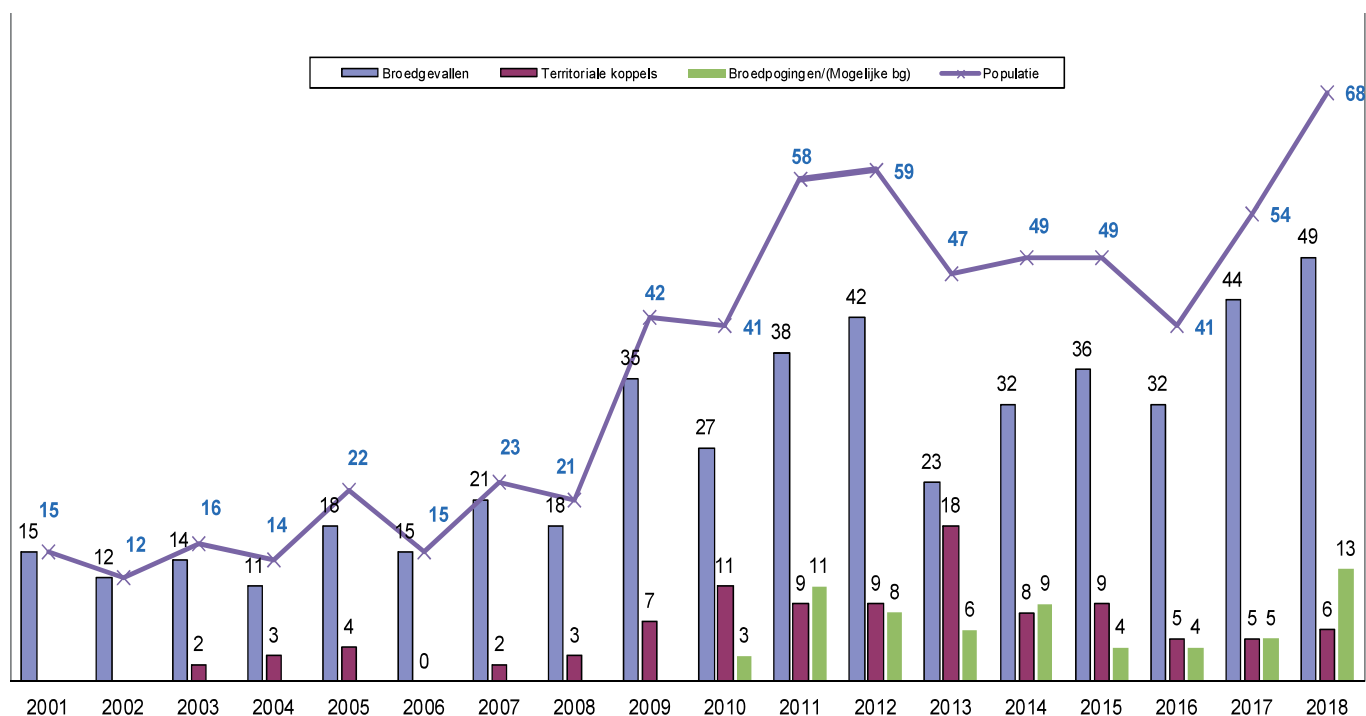
Project bruine kiekendief 2017 - 2018: Populatie in stijgende lijn

De bruine kiekendief heeft zich herpakt in het werkingsgebied en de populatie is gestegen naar een nieuw recordaantal van 68 koppels. Het droge en warme voorjaar én zomer van 2018 heeft echter geen goed gedaan aan de muizenpopulatie waardoor een groot deel van de nesten bruine kiekendief mislukt is. In 2018 tellen we bijgevolg 17 mislukte nesten - een betreurenswaardig record - ten opzichte van 8 mislukte nesten in 2017. Het positieve nieuws is dat het aantal succesvolle broedgevallen in 2018 (32 om precies te zijn) gestegen is ten opzichte van 2017 (30) waardoor het ondanks de vele mislukte nesten toch een geslaagd broedseizoen blijkt te zijn. In 2017 waren er 31 broedgevallen in de polders met de hoogste concentratie ooit in De Moeren, waar bijna elk veld tarwe of gerst zijn

eigen koppel bruine kiekendieven had. In 2018 waren er 27 broedgevallen in de polders en lagen de nesten iets meer verspreid. Het grote verschil tussen deze 2 jaren ligt in de IJzervallei. In 2017 waren er 13 broedparen, terwijl er maar liefst 22 gevonden werden in 2018. Het aantal territoriale koppels dat niet tot broeden overging, bleef quasi gelijk: 5 koppels in 2017, 6 in 2018.

Spreiding over de gemeenten

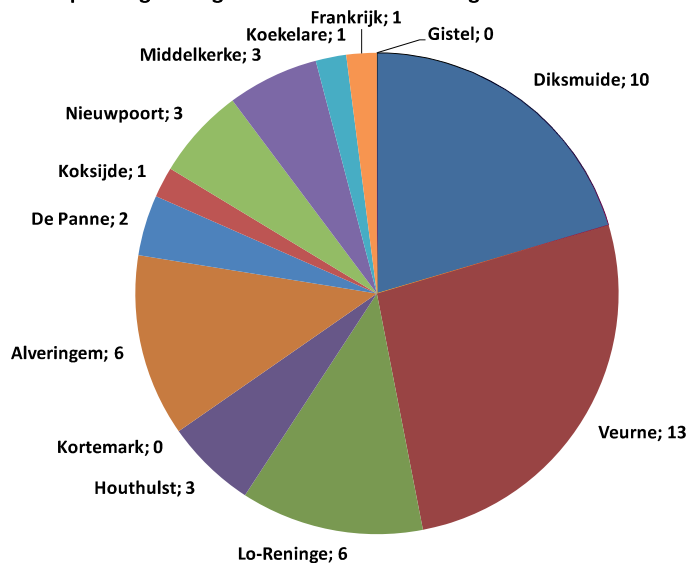
Terwijl in 2017 het epicentrum van de broedgevallen in de polders in De Moeren lag, zien we een kleine uitdeining van dat gebied richting Houtem en Leisele in 2018. Veurne blijft ook in 2018 het populairst onder de bruine kiekendieven.

dieven met 13 broedgevallen, gevolgd door Diksmuide met 10 broedgevallen, Lo-Reninge haalt een derde plek met 6 broedgevallen. Ook in Frankrijk, in de Franse Moeren werd een koppel met 4 jongen succesvol beschermd.

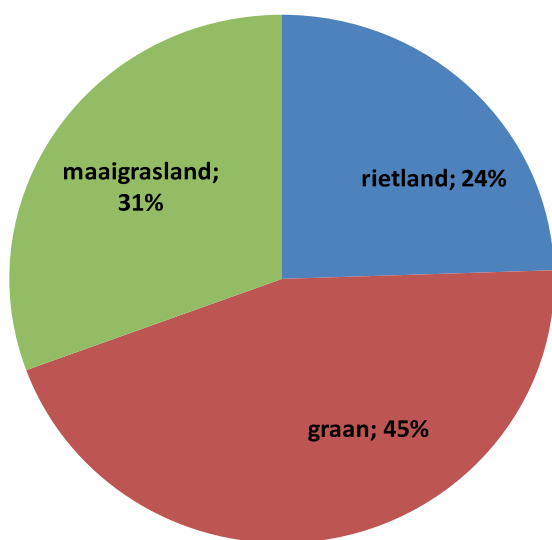
Verspreiding broedgevallen bruine kiekendiefgemeenten in 2018

Graan blijft het meest geliefd

Laat er geen twijfel over bestaan, zowel in 2017 (55 %) als in 2018 (45 %) verkiezen de bruine kiekendieven in onze contreien om in graan te broeden. Door het warme en droge voorjaar in 2018 stond het gras hoger dan het graan en zijn 31 % van de bruine kiekendieven in maaigrasland of hooiland gaan broeden. Wat betekent dat slechts 24 % van de bruine kiekendieven riet verkozen heeft om hun nest in groot te brengen. Het hoge percentage broedgevallen in maaigrasland/hooiland speelt uiteraard mee in het hoge aantal mislukte nesten in 2018 (17).

Broedbiotoop bruine kiekendief IJzer en Polder 2018

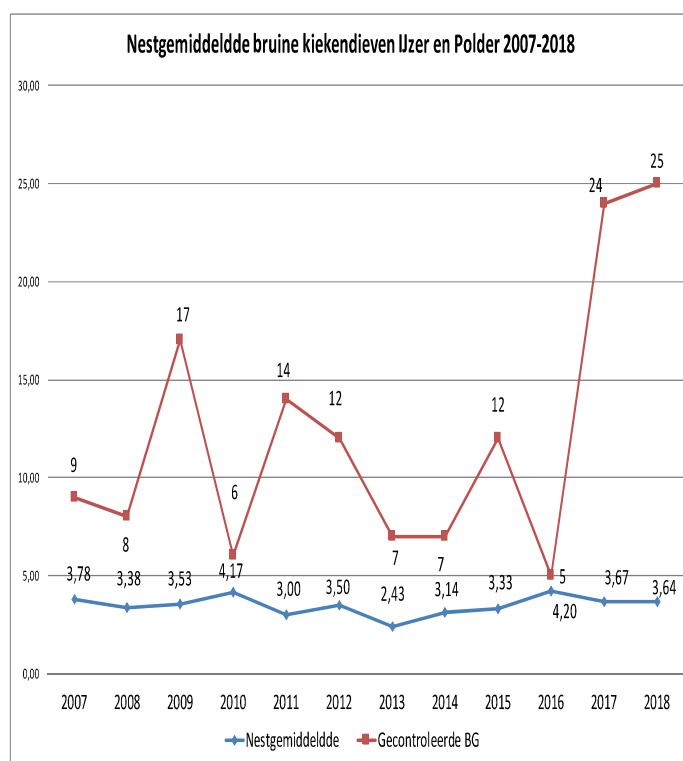

Mislukte broedgevallen

Waarom nesten in grasland een hoge misluktingsgraad kennen, is te verklaren door het feit dat er vroeger gemaaid wordt dan er gedorst zou worden op een graanveld. Een tweede reden is dat gras lichter is van structuur en rapper plat valt. Dit zorgt ervoor dat de nesten makkelijker bereikbaar zijn voor predatoren, zowel vanuit de lucht als vanop de grond. Een andere reden waarom er zoveel mislukte nesten waren dit jaar kan verklaard worden door de zichtbaarheid/bereikbaarheid van het nest. Door het uiterst warme weer waren zowel gerst als tarwe vroeger dorsrijp en zijn er meerdere vierkanten nestbescherming blijven staan (11 in 2018 tov 3 in 2017). Als er op een veld met graan na het dorsen een vierkant van 10 op 10 blijft staan, is dit makkelijk te bereiken door predatoren of zelfs door personen met met minder goede bedoelingen. Predatoren zullen ongetwijfeld door het droge weer en slecht muizenjaar een groter jachtgebied hebben gehad en meer risico's hebben genomen om een prooi te verschalken om aan hun eigen kroost te geven.

In sommige gevallen is het niet mogelijk het broedsucces te achterhalen. Dit kan door onbereikbaar terrein of door gebrek aan mankracht en/of tijd. Vandaar dat we het hebben over een minimum broedsucces van 68 % in 2017 en 60 % in 2018.

Nestgemiddelde

Als we 2017 en 2018 naast elkaar leggen dan zien we dat er ongeveer evenveel nesten gecontroleerd werden. Van deze nesten kunnen we met zekerheid het aantal jongen bepalen. Het nestgemiddelde blijft de laatste 2 jaren quasi stabiel op ongeveer 3,65 jongen per nest. Een mooi gemiddelde!

Koekelare

In 2017 waren de medewerkers van de kern van Koekelare zeer enthousiast over een koppel bruine kiekendieven dat regelmatig in hun gemeente te zien was. Na opsporing van dit broedpaar bleek dat het nest op een 50-tal meter buiten de gemeente lag en dus op Gistels grondgebied. Toch hebben de medewerkers van Koekelare uiteraard dit nest mee beschermd onder begeleiding van de projectcoördinator. Dit was het laatste nest jongen dat beschermd, geringd en getagd werd in 2017. Drie jonge bruine kiekendieven werden succesvol grootgebracht: 2 werden geringd en getagd, de 3de kon op dat moment al vliegen en had het nest verlaten. De kern van Koekelare is vanaf nu klaar om zelfstandig kiekendieven op te volgen.

De eerste terugmelding van een getagde kiekendief in 2018 vond plaats in Booitshoeke, Veurne. Tot grote verbazing bleek deze kiek één van de 2 getagde jongen uit 2017 Gistel te zijn! Sommige kiekendieven blijven een jaartje in Afrika, maar deze jonge dame dacht daar dus duidelijk anders over. Toch altijd leuk om een jong terug te zien waarvan je het nest beschermd hebt!

Het broedseizoen 2018 is ondertussen volop aan de gang en weer wordt er boven Koekelaars grondgebied een koppel kiekendieven waargenomen. Deze keer is het raak! Koekelare heeft zijn eerste opgevolgde broedgeval bruine kiekendief! Drie jonge bruine kiekendieven werden geringd, waarvan er 2 van wingtags voorzien zijn. De derde was nog iets te klein om te vleugelmerken.

Ramskapelle

2018 was een slecht jaar voor Ramskapelle, al zag het er in het begin van het broedseizoen niet slecht uit. Vijf koppels vertoefden er in de Hemmepolder. Helaas zijn er 2 koppels niet tot broeden gekomen. Deze werden dan ook beschouwd als territoriale koppels. Een derde koppel broedde er in tarwe. Net aan de overkant van de IJzer zat er een koppel in maaigrasland met een mannetje met 2 rode wingtags. Dit mannetje was een 5de kalenderjaar kiekendief (geboren in 2014) en werd nu pas voor het eerst teruggezien. Het viel op dat dit mannetje enorme afstanden aflegde om te gaan jagen, een showbeest! Helaas werd zijn nest uitgemaaid, maar dan is hij heel Ramskapelle door elkaar gaan schudden.

Hij werd gespot terwijl hij met andere mannetjes vocht of achter andere wijfjes aanvloog. Het koppel bruine 'kieken' in de tarwe heeft dan zijn nest verlaten. Twee nesten bleven er over. In een veld gerst werd een koppel meerdere keren hevig baltsend waargenomen. Ook nestmateriaal werd aangebracht. Een passerende velduil werd onmiddellijk van het veld gejaagd door het vrouwtje bruine kiekendief. Als de tijd rijp was om het nest te checken, waren beide kiekendieven verdwenen. Geen spoor meer van het nest of de ouders. Hier moet iets gebeurd zijn wat aan het oog ontsnapt is. Er bleef nog 1 nest over in tarwe. Bij controle van het nest bleken 4 jonge 'kiekjes' aanwezig, maar 10 dagen later bleef er nog maar 1 over, 2 lagen er dood op het nest en van de laatste was er geen spoor meer terug te vinden.

Moeder en vader sloegen tijdens deze actie alarm boven het veld, dus ze waren beide nog aanwezig... Hopelijk wordt 2019 toch iets beter voor Ramskapelle!

Wim Bovens